



עפ"א (חיפה) 8772-11-24 - מיכאל ינוביץ נ' מדינת ישראל

עפ"א (חיפה) 8772-11-24 - מיכאל ינוביץ נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"א (חיפה) 8772-11-24

מיכאל ינוביץ

נגד

מדינת ישראל

עיריית חיפה ע"י

ב"כ עו"ד שרה חן-כהן

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[19.11.2024]

כבוד השופט שלמה בנג'ו

פסק דין

1. בפניי ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה (כבוד השופט יהושע רטנר) מיום 15/09/24 בתיק ח"נ 6543-03-24. הערעור מכוון כנגד ההרשעה.
2. למערער נרשם דוח חנייה לפיו, ביום 28/01/24 בשעה 11:36, הוא החנה את רכבו, ברחוב העלייה השנייה 2 (ליד בית החולים רמב"ם), וזאת באופן שיש בו משום הפרעה לתנועה - עבירה לפי סעיף 6(ב1) לחוק העזר חיפה (העמדת רכב וחנייתו) התשמ"ה 1985 ותקנה 71 (1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.
3. המערער ביקש להישפט על הדוח. הוא הודה שחנה במקום, אך טען, כי הואיל והוא בעל תו נכה הוא רשאי לחנות במקום, בהתאם להוראות סעיף 2 לחוק חניית נכים, מאחר ולא הפריע הפרעה ממשית לתנועה, שכן במקום יש נתיב נסיעה נוסף ופנוי. עוד טען לאכיפה בדרגית, לטענתו הפקח לא רשם דוחות לנהגים אחרים. במהלך שמיעת הראיות הוסיף טענה חדשה, לפיה הדוח שקיבל, לא תקין הואיל והוא לא הכיל תמונה של הרכב.
4. כב' בית המשפט קמא שמע ראיות, ובסופן החליט להרשיע את המערער בעבירה המיוחסת לו, תוך שהוא דוחה את טענות המערער. להלן הנמקתו.
5. אשר לטענתו המרכזית של המערער שהוא רשאי לחנות במקום לפי חוק חניית נכים, נקבע כי מדובר ברחוב בקרבת בית החולים רמב"ם, המנקז אליו תנועה רבה, ועל כן יש חשיבות ששני נתיבי הנסיעה במקום יהיו פנויים לתנועת כלי רכב. חנייה במקום בו חנה המערער גורמת לפגיעה בסדר הציבורי ולהפרעה ממשית. העובדה שהמערער בעל תו נכה איננה מקנה לו זכות לשנות את סדרי התנועה במקום. אשר לטענת האכיפה הבררנית, כב' בית המשפט קמא דחה טענה זו בהעדר ביסוס ומכיוון שהופרכה ע"י המשיבה (סעיף 4 להכרעת הדין). אשר לטענת המערער כי הדוח שנשלח אליו לקוי הואיל ולא צורפה לו תמונה כמחויב על פי חוק, אף טענה זו נדחתה על ידי בית המשפט קמא בהיותה כבושה, ולגופו של עניין נראה כי מדובר בהודעת קנס תקינה אשר נשלחה למערער. בסופו של יום נקבע כי המערער "... עשה דין לעצמו, חסם נתיב נסיעה בעורק תחבורה חשוב ליד בית חולים, באופן שיש בו כדי לגרום להפרעה ממשית לתנועה, ולהפרת הסדר הציבורי..." (סעיף 6 להכרעת הדין), ועל כן הרשיע כב' בית המשפט קמא את המערער בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום, ולאחר ששמע טיעונים לעונש גזר עליו קנס בסך 350 ₪.
6. בהודעת הערעור טען המערער, כי משמיעת עדותו של הפקח עולה, כי הוא מודה שלא נגרמה כל הפרעה להולכי רגל, עגלות תינוקות, שאין במקום תחנת אוטובוס או ברז כיבוי, ועל כן לא נגרמה כל הפרעה לתנועה. כב' בית המשפט קמא שמע את עדות הפקח, לא אימץ את טענות המערער וסירב להתייחס להוראות החוק כפי שהובאו על ידי המערער בפניו. צוין, כי בהתנהלות זו של כב' בית המשפט קמא נפלה שגגה, ואף בעניין האפליה ברישום הדוחות על ידי הפקח כעולה מעדותו.
7. בדיון בפניי חזר המערער על טענותיו בערעור, בדגש על הטענה כי לפי חוק חניית נכים, הוא היה רשאי לעמוד במקום. נטען כי בהיותו נכה, מותרת לו העמידה במקום, אף אם היא מנוגדת לתמרור המוצב שם (מדרכה אדום לבן). מנגד, חזרה ב"כ המשיבה על נימוקי כב' בית המשפט קמא וציינה, כי מדובר בהכרעת דין מבוססת ונכונה, ואין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאים עובדתיים, או ממצאי מהימנות, ועל כן ביקשה לדחות את הערעור. דיון והכרעה
8. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בפסק דינו של בית המשפט קמא, תיק בית המשפט קמא, ושמעתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה, כי אין עילה שבדין להתערבות בפסק הדין.



9. הלכה פסוקה היא, כי אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ובקביעות מהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. כלל זה יסודו ביתרונה של הערכאה הדיונית אשר התרשמה באופן ישיר ובלתי אמצעי מהעדים שבאו בפניה (ראו: ע"פ 7474/19 בן דוד נ' מדינת ישראל, פסקה 21, (12.7.2020); ע"פ 7162/19 רוש נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (3.1.2021); ע"פ 1745/20 עאקל נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (11.2.2021)). עם זאת, להלכה זו ישנם סייגים, המבהירים כי התערבות בממצאי מהימנות ועובדה אפשרית רק במקום בו מדובר בהתערבות במסקנות שהוסקו מהעובדות, ולא בעובדות עצמן; או כאשר הממצאים הם פרי הסקת מסקנות על בסיס הגיון או סבירות; או מקום בו בוססו הממצאים על ראיות חפציות (ע"פ 6681/23 מדינת ישראל נ' עאדל הייב (10.11.2024)) או כאשר הערכאה הדיונית אימצה גרסה מופרכת וחסרת הגיון (ע"פ 37/07 פרג' נ' מדינת ישראל, פסקה 28, (10.3.2008)).
10. בחנתי את ממצאיו העובדתיים של כב' בית המשפט קמא, בראי העדויות והראיות שהיו מונחות בפניו, ומצאתי כי ממצאיו נטועים עמוק בשדה הראיות ובהתרשמותו הבלתי אמצעית מהעד שהעיד בפניו. אין מקרה זה בא בקהלם של אותם מקרים חריגים בהם ישנה עילה להתערבות ערכאת הערעור.
11. להלן אנמק מסקנתי זאת.
12. סעיף 2 (א) לחוק חניה לנכים, תשנ"ד 1993, קובע כדלקמן:
- "(א) נכה רשאי להחנות את רכבו הנושא תג נכה (להלן - הרכב), במקום שאין החניה מותרת בו אם התקיימו כל אלה:
- (1) בסמוך למקום האמור, אין מקום חניה מוסדר לנכים או שהוא לא היה פנוי בזמן החניה;
- (2) בסמוך למקום האמור לא מצוי מקום אחר שהחניה בו מותרת או שהוא לא היה פנוי בזמן החניה;
- (3) החניה נעשית באופן שאין בה סיכון לעוברי דרך ואין היא מונעת מעבר חופשי להולכי רגל, לעגלות ילדים או לעגלות נכים;
- (4) החניה אינה גורמת להפרעה ממשית לתנועה".
13. מוקד המחלוקת בין הצדדים הינו סביב הוראת סעיף 2(4) לחוק, היינו, בשאלה האם חניית רכב המערער במקום שאינה שנויה במחלוקת - היוותה "הפרעה ממשית לתנועה", כלשון החוק. בעניין זה פסק בית המשפט העליון כי "המונח 'הפרעה ממשית לתנועה' שבסעיף 2(א)(4) משמעו הפרעה לכל שימוש המותר במרחב הציבורי, וכי המדובר בהפרעה פוטנציאלית" (רע"פ 5273/12 זאב גיא נ' מדינת ישראל, פסקה לא, (9.5.2013)).



14. פקח התנועה שהעיד בבית המשפט קמא העיד ותיאר את ביצוע העבירה: "הוא סגר נתיב נסיעה וכל מי שעומד בה הוא מפריע לתנועה, זו הסיבה היחידה שהוא קיבל את הדוח. לא לכל אחד מותר לעמוד שם, אפילו אם הוא נכה" (שם בעמ' 3 לפרוט' מיום 15/9/24 - ש' 16-17; וראו גם בעמ' 7 ש' 8 - 10; ובעמ' 8 ש' 12-13). כב' בית המשפט קמא שמע את עדות הפקח אשר גם צילם את רכבו של המערער מבצע את העבירה. על יסוד התרשמותו מעדות זו, בצירוף התמונות שצילם הפקח, קבע כי מדובר בהפרעה ממשית לתנועה במקום. הוטעם, כי מדובר ברחוב בקרבת בית החולים רמב"ם, אשר מנקז אליו תנועה רבה, ועל כן יש חשיבות רבה ששני נתיבי הנסיעה יהיו פנויים. כב' בית המשפט קמא קבע בפן העובדתי, כי "... חסימת נתיב נסיעה במקום זה גורמת להפרעה ממשית לתנועת כלי הרכב במקום, אין צורך לפרט את החשיבות של זרימת תנועה טובה במקומות צפופים, במיוחד כאשר מדובר בקרבת בית חולים גדול ומרכזי". על כן, נקבע כי לא עומד למערער ההיתר הקבוע בסעיף 2(א)(4) לחוק חניית נכים, על אף היותו נכה (סעיף 3 להכרעת הדין, עמ' 13 ש' 16-19).

15. לפי הדין, ערכאת הערעור לא מחליפה את התרשמותה הבלתי אמצעית של הערכאה הדיונית מהעדות שנשמעה בפניה, שלאורה נקבעו ממצאים עובדתיים אלה. מסקנותיה של של הערכאה הדיונית בסוג דברים זה, שמורות לה. מה גם שמעיון מדוקדק בתמונות של הרכב במקום עמידתו, עולה כי יש טעם והיגיון רב בקביעת בית המשפט. רכבו של המערער יחד עם הרכבים החונים אחריו ולפניו, אכן מצרים את נתיב התחבורה בעורק תחבורה ראשי זה, שאמור לשרת את באי בית החולים. לא בכדי, צבועה המדרכה במקום באדום-לבן ואוסרת חניה או העמדת רכב במקום. לכן, מסקנת כב' בית המשפט קמא כי חניית רכב המערער במקום הקימה "הפרעה ממשית" לנתיב התחבורה, במושגי הוראת סעיף 2(א)(4) לחוק חניית נכים, הינה מסקנה המתישבת עם הראיות שהונחו בפניו.

16. אשר לטענת אכיפה בררנית, טענה מסוג זה הינה ביסודה טענת אפליה באכיפה. לפי דוקטרינת האכיפה בררנית, על הטוען לאכיפה בררנית הנטל להראות את אותה בררנות שננקטה כלפיו, בהשוואה לאחרים (ע"פ 85551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל, פסקאות 18-20, 12.8.2012); ראו גם: ד' ברק-ארז, אכיפה בררנית: מן הזכות לסעד, הסניגור 200, עמ' 14). המערער לא גיבה את טענותיו בחומר ראיות ממשי, מעבר לאמירותיו בדבר אפלייתו על פני נהגים אחרים. מעבר לכך, בחומר הראיות "דוח מסלול" של הפקח מאותו יום. דוח זה הוגש בבית המשפט קמא כראיה, ממנו עולה שנרשמו דוחות נוספים לכלי הרכב במקום, ועל כן, בדיון דחה כב' בית המשפט קמא את הטענה. 17. אשר לטענת הליקוי שנפל בדוח, כזכור, טוען המערער שהדוח היה צריך להכיל גם את תמונת רכבו. לדבריו, הדוח שקיבל לביתו לא הכיל תמונה ולכן יש לבטלו. כב' בית המשפט קמא דחה את הטענה בהיותה כבושה ועלתה רק בשלב שמיעת הראיות. בחנתי את הטענה לגופה, ולא מצאתי כי יש בטענה ממש. הוראות סעיף 3(א) לחוק חניית נכים, מתווה את הפרוצדורה לגבי עריכת דוח לרכב נכה. קיימת חובה על הפקח לצלם את הרכב, תוך ציון עובדה זו על גבי הודעת הקנס. כמו כן, יש להמציא את הודעת הקנס יחד עם הצילום לבעל הרכב. בתיק בית המשפט שהוגש לעיוני, הודעת קנס תכולה, עם צילום הרכב ובה נרשם "יום המצאת ההודעה 23/02/2024".

18. במישור המהותי, וזה העיקר, לאחר שביקש המערער להישפט, הופק כתב אשמה שהוגש לתיק בית המשפט והוא הוזמן למשפט. לפי הוראות סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, לאחר שמוגש כתב האשמה (הדוח), זכאי הנהג/הנאשם לקבל את חומר הראיות עליו מתבסס כתב האשמה (במקרה זה, את אותן תמונות המתעדות את העבירה). אין חולק שהתמונות המוכיחות את ביצוע העבירה עמדו לרשות המערער במשפט שהתקיים בבית משפט קמא. בכך מולאה דרישת היסוד המהותית, לפיה ינוהל הליך ראוי והוגן מול המערער, הכולל גילוי מלא של ראיות התביעה. גם אם אני לטובת המערער, כי הודעת קנס עם התמונה לא הומצאה לו, אין בטענה פרוצדוראלית זו, שהועלתה רק בשלב שמיעת הראיות, כדי להביא לבטלותו של כתב האישום. מדובר בטענה של פגם או פסול בכתב האישום, שאין בכוחה, במקרה הזה, להביא לבטלותו של כתב האישום. יודגש, כי החניה במקום המתועדת בתמונה, לא הייתה כלל במחלוקת, המערער הודה בעובדה זו. כך שהתמונה המתועדת זאת, לא מעלה ולא מורידה. לכן, לא מצאתי כי נפל ליקוי כלשהו בהליך, בוודאי לא כזה המצדיק את ביטול כתב האישום.

19. למעלה מן הדרוש ולמרות שהמערער לא התייחס לעונש בטיעוניו, בחנתי גם את העונש שהוטל על המערער בגין העבירה, ולא מצאתי כי נפלה שגיאה מלפני בית המשפט קמא. הקנס המקורי הינו 250 ₪ ובית המשפט הטיל על המערער קנס בסך 350 ₪ לאחר ניהול משפט הוכחות. העונש שנקבע הינו על הצד המתון, בהינתן טיב העבירה בנסיבותיה.

20. בנסיבות מצטברות אלה לא נמצאה עילה להתערב בפסק דינו של בית המשפט, ועל כן אני דוחה את הערעור. ניתן היום, י"ח חשוון תשפ"ה, 19 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.